

**Актуальні проблеми кримінального та  
кримінально-процесуального права  
анотований бібліографічний список  
2025. – Вип. 19 (жовтень). – 34 с.**

1. Біляк Ю. В. **Фінансова безпека агросектору: вразливість до рейдерських атак, орендних маніпуляцій та реєстрового зловживання** [Електронний ресурс] / Ю. В. Біляк // Інвестиції : практика та досвід. – 2025. – № 16. – С.148-155. *Досліджено комплекс загроз фінансовій безпеці аграрного сектора України, які формуються під впливом поширених проявів рейдерства, зловживань у сфері оренди земель та шахрайства в державних реєстрах. Акцентовано на аналізі механізмів захоплення сільськогосподарських активів шляхом фальсифікації правовстановлюючих документів, маніпуляцій у реєстрах прав власності, використання подвійних договорів оренди та зловживань посадовими повноваженнями з боку реєстраторів і нотаріусів. Вказано, що найбільших збитків зазнають малі й середні агропромислові підприємства, які не мають у своєму розпорядженні ресурсів для забезпечення повноцінного юридичного захисту. Розглянуто проблеми недосконалості законодавства у сфері оренди та вказано на необхідність впровадження цілісної моделі протидії таким загрозам, що має базуватися на: нормативному оновленні; технологічній модернізації; запровадженні національного електронного реєстру договорів оренди; посиленні юридичної підтримки аграріїв та просвітницьких програм із правового захисту. Запропоновано дорожню карту впровадження інтегрованої моделі протидії шахрайству у сфері реєстрації прав. Текст :* <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/7208/7326>

2. Боровик А. В. **Загально-правові аспекти відшкодування шкоди завданої вивезення, знищення та пограбування українських культурних цінностей під час української-російської війни** [Електронний ресурс] / А. В. Боровик, О. В. Шира // Право і сусп.-во. – 2025. – № 4. т. 1. –

С. 23-29. Проаналізовано загально-правові аспекти відшкодування шкоди, завданої вивезенням, знищенням та пограбуванням українських культурних цінностей під час російсько-української війни. Акцентовано на значних збитках, яких зазнала культурна спадщина України внаслідок широкомасштабного вторгнення Російської Федерації (РФ), та зазначено, що такі дії агресора призводять до серйозних негативних наслідків для українського суспільства та держави, включаючи втрату національної ідентичності, історичної пам'яті, соціальної єдності, культурного багатства, можливостей для розвитку сучасної культури і автентичності культурного ландшафту. Наведено конкретні приклади знищених, пошкоджених і пограбованих культурних об'єктів та цінностей та розглянуто міжнародно-правові механізми, за допомогою яких Україна має право претендувати на відшкодування шкоди, серед яких інститути репарації та реституції, а також вказано на позитивний досвід повернення викрадених РФ культурних цінностей на прикладі рішення Верховного Суду Нідерландів щодо "скіфського золота". Досліджено нормативно-правову базу, що регулює питання відшкодування шкоди, завданої культурним цінностям в ході російсько-української війни, включаючи міжнародні конвенції та національні законодавчі акти України. Представлено ключові міжнародні та національні інституції, залучені до процесу відшкодування шкоди, завданої культурним цінностям. Зроблено висновок про необхідність подальшої розробки національного законодавства та ефективного використання міжнародних правових інструментів для забезпечення справедливості та відновлення культурної спадщини українського народу.

Текст: [http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4\\_2025/part\\_1/6.pdf](http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4_2025/part_1/6.pdf)

3. **В АРМА обговорили ключові зміни в роботі з арештованими активами** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 2 жовт. – Електрон. дані. Йдеться про проведений в будівлі Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) круглий стіл "Управління

активами: комплексні рішення", в межах якого учасники обговорили подальші кроки з реформування роботи Агентства та вдосконалення процедур управління арештованими активами з огляду на положення Закону № 4503-IX. Про роботу АРМА в перехідний період, передбачений Законом № 4503-IX, розповіла т.в.о. голови Агентства Ярослава Максименко, а директор Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Семен Кривонос високо оцінив допомогу, яку надають фахівці АРМА в процесі розшуку активів, і висловив зацікавленість у подальшому розвитку такої міжвідомчої співпраці. Також в обговоренні актуальної тематики круглого столу взяли участь директор директорату з питань правової політики Офісу Президента України (ОПУ) Віктор Дубовик, заступник голови Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) Микола Корнелюк, суддя Касаційного кримінального суду Вячеслав Наставний та інші посадовці. Текст: <https://pravo.ua/v-arma-obhovoryly-kliuchovi-zminy-v-roboti-z-areshtovanymy-aktyvamy/>

4. **Висоцький Б. М. Проблеми визначення компетенції суб'єктів при наданні міжнародної правової допомоги: український та зарубіжний досвід** [Електронний ресурс] / Б. М. Висоцький // Право і сусп.-во. – 2025. – № 4, т. 1. – С. 212-218. Досліджено проблеми нормативного закріплення та практичної реалізації компетенції суб'єктів, які беруть участь у наданні міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні в Україні. Вказано, що з огляду на посилення транснаціональної злочинності, активізацію кіберзлочинів, воєнних злочинів та корупційних схем із залученням кількох юрисдикцій, питання ефективної взаємодії держав у сфері правової допомоги набуває особливої актуальності. Проаналізовано чинне українське законодавство, зокрема норми Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), накази Офісу Генерального прокурора (ОГП), положення про Міністерство юстиції, а також відповідні міжнародно-правові акти, серед яких Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року та Конвенція Ради

*Європи 1959 року про взаємну правову допомогу у кримінальних справах. Здійснено порівняльно-правовий аналіз організаційних моделей взаємодії суб'єктів міжнародного співробітництва в таких державах, як Німеччина та Італія. Обґрунтовано необхідність гармонізації української практики із міжнародними стандартами правової допомоги, що має сприяти не лише внутрішньому удосконаленню кримінального процесу, а й зміцненню міжнародної довіри до української системи юстиції. Текст: [http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4\\_2025/part\\_1/33.pdf](http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4_2025/part_1/33.pdf)*

**5. Висоцький М. Стаття 364 КК України у новій практиці Верховного Суду: ризики для керівників компаній** [Електронний ресурс] / Маркіан Висоцький, Анна Корнієнко// Юрид. газ. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Зазначено, у 2025 р. службові особи та керівники державних, комунальних підприємств і, зокрема, бізнесу, як і раніше, залишаються в зоні підвищеної уваги правоохоронних органів, що пов'язано з політичними та соціальними процесами, постійною зміною законодавства та посиленням державного контролю за веденням господарської діяльності. Особливо це стосується кримінально-правової відповідальності за корупційні правопорушення, що застосовується до службових осіб, які виконують організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські функції, як спеціальних суб'єктів кримінального правопорушення, передбаченого ст. 364 КК України, якими є, зокрема, керівники державних і комунальних підприємств та інші суб'єкти. Вказано, що у період 2022 - 2023 рр. у судовій практиці при застосуванні цієї статті було сформовано висновки, що наявність або відсутність домовленостей між службовою особою та безпосереднім вигодонабувачем жодним чином не перешкоджає кваліфікувати діяння такої службової особи, яка, зловживаючи владою або службовим становищем, діє з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для іншої фізичної або юридичної особи, навіть якщо службова особа діє в інтересах третьої особи без доведення до відома такої особи інформації про характер і зміст своїх дій. Текст:*

<https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/stattya-364-kk-ukrayini-u-noviy-praktici-verhovnogo-sudu-riziki-dlya-kerivnikov-kompaniy.html>

6. **Відповідальність за злочин агресії має сягати найвищих керівників рф - Руслан Кравченко** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Подано інформацію Генерального прокурора України Руслана Кравченка про робочі візити до Лондона та Гааги, де досягнуті конкретні домовленості щодо підтримки України міжнародними партнерами. Зокрема Руслан Кравченко відзначив, що в центрі уваги були питання робота Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України, та наголосив, що наразі головне завдання - надати Трибуналу беззаперечні докази для початку розслідування і подальшого притягнення винних до відповідальності. Також у ході візитів обговорені питання екстрадиції; кримінального переслідування і конфіскації російських активів у Європі для підтримки України; протидія спробам Росії обійти санкції.* Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/342901-otvetstvennost-za-prestuplenie-agressii-dolzha-dostigat-vyssikh-rukovoditeley-rf-ruslan-kravchenko>

7. **Возник М. В. Теоретико-правові основи протидії тероризму** [Електронний ресурс] / Михайло Володимирович Возник, Юрій Віталійович Будяк // Нац. інтереси України. – 2025. – № 9. — С. 542-551. *Проаналізовано теоретико – правові основи протидії тероризму в умовах сучасних глобальних викликів та гібридних загроз національній безпеці. Досліджено еволюцію доктринальних підходів до визначення тероризму від класичних концепцій до сучасних інтерпретацій, що враховують кібертероризм, біотероризм та інформаційний тероризм. Висвітлено систему міжнародно-правового регулювання антитерористичної діяльності, включаючи конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН), рішення Ради Безпеки, директиви Європейського Союзу (ЄС) та двосторонні угоди про співробітництво у сфері боротьби з тероризмом. Розглянуто національні*

правові механізми протидії тероризму та систему суб'єктів антитерористичної діяльності – правоохоронні органи, спеціальні служби, військові формування та принципи їх координації в межах єдиної системи забезпечення національної безпеки. Особливу увагу приділено проблемам забезпечення балансу між вимогами національної безпеки та дотриманням фундаментальних прав людини, зокрема права на приватність, свободу пересування та справедливий суд. Визначено сучасні виклики правового регулювання антитерористичної діяльності: транснаціональний характер терористичних загроз; використання новітніх технологій терористами; складності міжнародного співробітництва. Запропоновано концептуальні підходи до вирішення виявлених проблем, включаючи удосконалення міжнародної правової бази, розвиток превентивних механізмів, посилення інформаційної безпеки та підвищення ефективності міжвідомчої координації.

Текст:

<http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/28694/28652>

**8. Гаруст Ю. В. Теоретично-правові засади діяльності Державного бюро розслідувань у сфері оборони** [Електронний ресурс] / Юрій Віталійович Гаруст, Олександр Миколайович Федорович // Нац. інтереси України. – 2025. – № 9. — С. 552-562. Досліджено теоретично–правові засади діяльності Державного бюро розслідувань (ДБР) у сфері оборони як ключового елемента системи забезпечення національної безпеки держави. Проаналізовано правові основи функціонування ДБР, його компетенцію щодо розслідування кримінальних правопорушень у оборонній сфері, зокрема злочинів проти встановленого порядку несення військової служби, корупційних діянь серед військового керівництва, розкрадання військового майна та порушення під час оборонних закупівель. Розглянуто особливості взаємодії ДБР з іншими правоохоронними органами, включаючи Службу безпеки України (СБУ), Національну поліцію України (НПУ), органи військової юстиції та міжнародні організації в контексті військового стану. Визначено проблемні аспекти правового регулювання діяльності ДБР у

оборонній сфері та запропоновано конкретні шляхи вирішення виявлених проблем, серед яких удосконалення міжвідомчої взаємодії, розширення повноважень ДБР у військовій сфері, підвищення кваліфікації персоналу.

Текст: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/28695/28653>

9. **Демедюк С. В. Темна сторона комп'ютерних мереж: злочини та незаконна діяльність онлайн** [Електронний ресурс] / С. В. Демедюк // Прав. новели. – 2025. – № 26. – С. 157-165. *Досліджено основні аспекти нелегальної діяльності в комп'ютерних мережах. Проаналізовано її соціальні, економічні та технологічні чинники. З'ясовано, що основними видами злочинів є несанкціоноване втручання в роботу інформаційних систем, незаконне використання даних та розповсюдження шкідливого програмного забезпечення. Висвітлено співвідношення поширення цієї групи злочинів за рівнем ризику на основі експертної думки та статистичних даних Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Окреслено відповідні статті Кримінального кодексу України (КК України) та окрему увагу приділено проблемам кіберзлочинності в Україні, особливо в контексті гібридної війни та атак на критичну інфраструктуру. Представлено статистичний аналіз злочинних методів, використаного програмного забезпечення та каналів поширення незаконної діяльності, що дозволяє виокремити ключові тенденції. Акцентовано на необхідності адаптації законодавства до нових викликів, посилення міжнародної співпраці та вдосконалення механізмів моніторингу.* Текст:

[http://legalnovels.in.ua/journal/26\\_2025/20.pdf](http://legalnovels.in.ua/journal/26_2025/20.pdf)

10. **Діденко О. В. Кримінально-правові аспекти протидії антиконкурентним узгодженим діям у сфері публічних закупівель** [Електронний ресурс] / О. В. Діденко // Право і сусп.-во. – 2025. – № 4, т. 1. – С. 219-227. *Здійснено комплексний аналіз кримінально-правових аспектів протидії антиконкурентним узгодженим діям у сфері публічних закупівель в контексті сучасної правозастосовної практики та законодавчих змін в Україні. Вказано, що антиконкурентні узгоджені дії, особливо у формі*

тендерної змови, становлять серйозну загрозу для фінансової безпеки держави, ефективного функціонування публічних закупівель і довіри до правових інститутів. Наголошено, що після декриміналізації статті 228 Кримінального кодексу України (КК України) сформувалась нормативна прогалина, яка ускладнює переслідування учасників таких дій у кримінально-правовому порядку. Розглянуто співвідношення адміністративно-правових і кримінально-правових механізмів реагування на такі дії, зокрема через призму практики Антимонопольного комітету України (АМКУ). Окреслено перспективи удосконалення законодавства з урахуванням європейського досвіду криміналізації картелів, практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та рекомендацій інституцій Європейського Союзу (ЄС). Текст: [http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4\\_2025/part\\_1/34.pdf](http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4_2025/part_1/34.pdf)

**11. Дрозд О. Ю. Адміністративно-правові засади взаємодії суб'єктів протидії колабораційній діяльності** [Електронний ресурс] / О. Ю. Дрозд // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. — С. 73-77. Охарактеризовано систему адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів протидії колабораційній діяльності. Адміністративно-правові засади взаємодії суб'єктів протидії колабораційній діяльності визначено як систему регламентованих адміністративними нормами механізмів, інститутів і дій суб'єктів публічного управління, спрямованих на організацію та забезпечення протидії колабораційній діяльності на території України. Вказано, що основним суб'єктом протидії колабораціонізму є органи та підрозділи Служби безпеки України (СБУ), які реалізують відповідні повноваження і завдання в співпраці, зокрема з Національною поліцією України (НПУ), Державною прикордонною службою України (ДПСУ), Державною митною службою та Прокуратурою України. Визначено ключові адміністративно-правові засади взаємодії суб'єктів протидії колабораційній діяльності: нормативно-правове закріплення порядку та правил співробітництва у відомчих документах кожного суб'єкта; координаційна діяльність прокуратури щодо протидії

злочинності, яка, серед іншого, охоплює питання боротьби з колабораціонізмом; введення правового режиму воєнного стану, який активізує роботу правоохоронної системи та надає її суб'єктам більш широких повноважень. Текст: <http://nvppp.in.ua/vip/2025/2/15.pdf>

12. **Елліс М. За Путіним назавжди залишиться статус воєнного злочинця: інтерв'ю з Марком Еллісом** [Електронний ресурс] / Марк Елліс; підготувала Юлія Акімова // РБК-Україна : [інтернет-сайт]. – 2025. – 30 верес. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з виконавчим директором Міжнародної асоціації адвокатів та експертом з міжнародного права Марком Еллісом про проблеми створення Спеціального трибуналу щодо злочинів Росії в Україні. Марк Елліс розповів про політичні переговори з цього питання в рамках основної групи приблизно з сорока країн та відзначив, що одним із найбільш спірних питань під час переговорів стала проблема імунітету глави держави. Правник нагадав, що воєнні злочини не мають терміну давності, та висловив переконання, що російський президент Володимир Путін все одно постане перед судом. Окрім того, Марк Елліс прокоментував роль Президента Сполучених Штатів Америки Дональда Трампа в переговорному процесі щодо завершення війни в Україні, а також окреслив вплив цієї війни на архітектури міжнародної безпеки.* Текст: <https://www.rbc.ua/rus/news/putinim-nazavzhdi-zalishitsya-status-voennogo-1759161835.html>

13. **Євдокімова О. В. Окремі проблеми звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку** [Електронний ресурс] / О. В. Євдокімова // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 8. – С. 202-206. *Висвітлено проблему звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Досліджено поняття, передумови, підставу, порядок і кримінально-правові наслідки такого виду звільнення від покарання. Зазначено, що підставою для цього виду звільнення від відбування покарання є закінчення строків, передбачених у ч. 1 ст. 80 Кримінального*

кодексу України (КК України). Надано правовий висновок Верховного Суду України, згідно з яким вирішення питання про зупинення строків давності виконання обвинувального вироку суду можливо лише після набрання законної сили обвинувальним вироком суду, яким особа буде визнана винною в ухиленні від відбування покарання. Текст: [http://lsej.org.ua/8\\_2025/44.pdf](http://lsej.org.ua/8_2025/44.pdf)

14. **Здоровило Т. Воєнні злочини РФ: від Червоного Хреста приховують важкохворих та покалічених військовополонених** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 27 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про пресконференцію у Відні членів незалежної експертної місії Московського механізму Організації з безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЄ) з нагоди презентації звіту про порушення та злочини, пов'язані з поводженням Російської Федерації (РФ) з українськими військовополоненими. Учасники пресконференції повідомили, що Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ) не має вільного доступу до українських військовополонених у Росії та на тимчасово окупованих територіях (ТОТ), а навіть тоді, коли такі зустрічі дозволялися, їм показують лише тих полонених, які є у відносно доброму стані. У підготовленій експертами доповіді, оприлюдненій напередодні, вказано, що практика поводження РФ з українськими військовополоненими, яка включає страти, катування, позбавлення права на справедливий суд і утримання в нелюдських умовах, може становити воєнні злочини, а в окремих випадках – злочини проти людяності. Зазначено, що 41 держава-учасниця ОБСЄ, після консультацій з Україною, 24 липня 20225 року активували Московський механізм ОБСЄ для розслідування "можливих порушень та зловживання міжнародним гуманітарним правом та правом прав людини, воєнні злочини та злочини проти людяності, пов'язані із поводженням Російської Федерації з українськими військовополоненими", а 15 серпня було утворено експертну місію, до складу якої увійшли професори Ерве Асенсіо (Франція), Вероніка Білкова (Чехія) та Марк Кламберг (Швеція). Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191437/>*

15. **Здоровило Т. "Кріт" фсб "зарився" в українській енергокомпанії: наводив дрони для знеструмлення Кисва** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 26 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про викриття Службою безпеки України (СБУ) агента ФСБ в одній із провідних енергокомпаній України, який наводив атаки Російської Федерації (РФ) по критичній інфраструктурі столичного регіону. На підставі зібраних доказів зловмиснику повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 111 Кримінального кодексу України (КК України) – державна зрада, вчинена в умовах воєнного стану.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191431/>

16. **Здоровило Т. Масштабна спецоперація на Тернопільщині: знешкоджено три наркоугруповання та вилучено 700 кг наркотиків** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 9 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про спецоперацію, проведену на Тернопільщині поліцейськими Управління боротьби з наркозлочинністю, слідчими, оперативниками, співробітниками кримінального аналізу спільно зі Службою безпеки України (СБУ) під процесуальним керівництвом Тернопільської обласної прокуратури. У результаті операції припинено діяльність групи з 29 осіб, які збували на території області та по Україні новий наркотик "кратом", популярний серед молоді. Встановлено, що зловмисники створили Telegram-канал та під виглядом чаю збували кратом, а також продавали наркотики в школах та розважально-відпочинкових закладах. Наразі 29 особам повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.ч. 1, 2, 3 ст. 307 Кримінального кодексу України (КК України) - незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання з метою збуту, а також збут наркотичних засобів.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191648/>

17. **Здоровило Т. Повідомлено про підозру у держзradі: вбивця Андрія Парубія діяв на замовлення спецслужб рф** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 3 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про оприлюднене Службою безпеки України (СБУ) та Львівською*

обласною прокуратурою повідомлення, у якому зазначено, що слідчі зібрали "беззаперечні докази державної зради" з боку підозрюваного у вбивстві народного депутата Андрія Парубія Михайла Сцельнікова. За даними спецслужби, більше року тому фігурант, проживаючи у Львові, був завербований росіянами, і з того часу він отримував ворожі завдання і "звітував" ворогу про їх виконання. Наразі зловмиснику, як заявили у прокуратурі, на підставі здобутих нових доказів дії підозрюваного додатково кваліфіковано за низкою статей Кримінального кодексу України (КК України) - ч. 2 ст. 111 (державна зрада, вчинена в умовах воєнного стану), ст. 112 (посягання на життя народного депутата України, вчинене у зв'язку з його державною чи громадською діяльністю) та ч.1 ст. 263 (незаконне поведження зі зброєю). Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191545/>

**18. Здоровило Т. Посадовець МЗС України "легалізовував" росіян в країнах Євросоюзу – СБУ [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 30 верес. — Електрон. дані. Йдеться про викриття контррозвідкою Служби безпеки України (СБУ) та Національною поліцією України (НПУ) у взаємодії з Міністерством закордонних справ України (МЗС України) схеми "легалізації" громадян Російської Федерації (РФ) на території Європейського Союзу (ЄС). За результатами комплексних заходів слідством встановлено, що радник одного з департаментів МЗС України, який на той час обіймав посаду другого секретаря з консульських питань посольства України в одній з європейських країн, у 2022 році протягом перших місяців повномасштабного вторгнення РФ продав декільком росіянам українські паспорти для виїзду до ЄС. Наразі посадовцю повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 332 Кримінального кодексу України (КК України) – незаконне переправлення осіб через державний кордон України, вчинене службовою особою з використанням службового становища. Текст:**

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191487/>

19. **Здоровило Т. Слідчі дії у Почаївській Лаврі закінчились провокацією** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. *Наведено допис у Facebook директора Кременецько-Почаївського державного історико-архітектурного заповідника Василя Ільчишина, який повідомив, що спроби слідчих мирно і в присутності адвокатів провести слідчі дії на території Почаївської Свято-Успенської лаври закінчились провокацією зі сторони релігійної організації. На думку Василя Ільчишина, провокація була заздалегідь спланована - на території лаври з'явилася група неповнолітніх, які поводитися агресивно і перешкоджали правоохоронцям виконувати свою роботу, у лаврі почали бити в дзвони, стали збиратися прихожани Української православної церкви Московського патріархату (УПЦ МП). Зазначено, що напередодні цих подій речник поліції Тернопільщини Сергій Крета повідомив, що на території Почаївської лаври УПЦ МП правоохоронці проводять обшуки у межах кримінального провадження про шахрайство в особливо великих розмірах.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191637/>

20. **Здоровило Т. Службова недбалість на 1,6 млн: підозру "заробила" екскерівниця Секретаріату омбудсмена** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення правоохоронцями підозри у службовій недбалості за частиною 2 статті 367 Кримінального кодексу України (КК України) колишній керівниці Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини. Слідством встановлено, що у травні 2021 року посадовиця, яка уклала договір оренди нежитлового приміщення в Києві для потреб працівників Секретаріату, діяла всупереч вимогам Бюджетного кодексу та без належного обґрунтування вартості оренди, у результаті чого орендна плата була завищена удвічі від ринкової вартості і державі було завдано збитків на суму близько 1,6 мільйона гривень. Зазначено, що фігурантці справи загрожує до п'яти років позбавлення волі.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191627/>

21. **Здоровило Т. Спритники намагалися заволодіти землею Національного музею в Пирогові** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 25 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення підозри організатору та спільниці незаконної схеми заволодіння землею на території Національного музею народної архітектури та побуту України в Пирогові. Зазначено, що реалізувати свій задум зловмисники не встигли – незаконні дії було викрито правоохоронцями у співпраці із керівництвом музею, на землю накладено арешт, і таким чином, державі не завдано збитків на понад 10 мільйонів гривень.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191415/>

22. **Знає І. САП та НАБУ викрили прокурора ОГП та адвокатів на спробі підкупити прокурорів САП та суддів ВАКС** [Електронний ресурс] / Ірина Знає // Дзеркало тижня. – 2025. – 9 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) та Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) викрили прокурора Офісу Генерального прокурора (ОГП) та адвокатів на підбурюванні до надання 3,5 млн доларів США хабаря за закриття кримінального провадження, яке розслідують детективи НАБУ. Кошти нібито мали передаватись прокурорам САП і суддям Вищого антикорупційного суду (ВАКС) за ухвалення відповідного рішення, повідомили вранці антикорупційні органи. Слідство встановило, що у період з 10 лютого по 18 вересня адвокати змовились із прокурором ОГП та запропонували підозрюваному в одній зі справ НАБУ вирішити питання про закриття справи шляхом підкупу посадовців САП і ВАКС. Особи виконували роль посередників під час отримання та передавання грошей. При цьому розмір запропонованого хабаря збільшився з 2 млн до 3,5 млн доларів США.* Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/sap-ta-nabu-vikrili-prokurora-ohp-ta-advokativ-na-sprobi-pidkupiti-prokuroriv-sap-ta-suddiv-vaks.html>

23. **Кальова Ю. Законопроект № 12439: ковток свіжого повітря для бізнесу чи чергова фікція?** [Електронний ресурс] / Юлія Кальова, Аліна

Олексюк // Юрид. практика. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. Розкрито зміст законопроекту № 12439 щодо порядку проведення невідкладних обшуків. Зазначено, що наразі чинна редакція статті 233 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) дозволяє проводити обшук без попереднього постановлення слідчим суддею ухвали, зокрема коли йдеться про "необхідність врятувати майно". Окреслено новації, запропоновані законопроектом, а саме: невідкладні обшуки можуть бути проведені лише у разі двох винятків - порятунок життя людей та безпосереднє переслідування підозрюваних у тяжких чи особливо тяжких злочинах (перелік таких злочинів чітко визначено), що дасть змогу зменшити кількість безпідставних вторгнень у бізнес; розширено права власників майна та приміщень, де відбувався обшук, - відтепер вони зможуть бути присутніми у суді під час розгляду клопотання про легалізацію обшуку та навіть оскаржувати ухвалу слідчого судді, винесену за наслідками розгляду такого клопотання; звернення слідчих до суду для легалізації обшуку має бути "невідкладним, але не пізніше 72 годин". Зроблено висновок, що законопроект №12439 дає можливість збалансувати інтереси бізнесу та правоохоронців, посилити судовий контроль і наблизити українське законодавство до європейських стандартів. Однак висловлено застереження, що він все ж залишає "поле для маніпуляцій" стороною обвинувачення. Текст: <https://pravo.ua/zakonoproiekt-12439-kovtok-svizhoho-povitria-dlia-biznesu-chy-cherhova-fiktsiia/>

24. **Катишев К. В Почаївській лаврі проводять обшуки** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. — Електрон. дані. Як повідомив речник Тернопільського обласного управління Національної поліції України (НПУ) Сергій Крета, правоохоронці проводять обшуки на території Почаївської лаври. За його словами, слідчі дії проводяться в межах досудового розслідування у кримінальному провадженні за статтею про шахрайство, вчинене в особливо великих розмірах або організованою групою (ч.5 ст.190

Кримінального кодексу України). Процесуальний супровід у кримінальному провадженні здійснюють працівники Кременецького райвідділу управління СБУ у Тернопільській області. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4822046-v-pochaivskii-lavri-provodiati-obshuky>

25. **Клочков В. Справа ексголови Верховного Суду: випробування для правосуддя - блог Володимира Клочкова** [Електронний ресурс] / Володимир Клочков // Юрид. практика. – 2025. – 26 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про розгляд у Вищому антикорупційному суді (ВАКС) справи ексголови Верховного Суду Всеволода Князева. Розкрито сутність справи та вказано на низку системних процесуальних порушень, а саме: аудіо- та відеоматеріали й негласні слідчі (розшукові) дії (НСРД) здійснювались без дозволу суду, а отже, є недопустимими; записи відкривалися стороні захисту з порушеннями й можуть містити ознаки монтажу; походження коштів не підтверджене – вони вперше з'явилися лише в матеріалах Національного антикорупційного бюро України (НАБУ); обшуки проводилися з порушеннями – без понятих та належної відеофіксації. Акцентовано, що ця справа є знаковою для всієї судової системи і її розгляд продемонструє: чи гарантує вона рівність сторін, дотримання правових процедур і верховенство права, чи навпаки, дозволить сумнівним доказам зруйнувати довіру суспільства.* Текст:

<https://pravo.ua/sprava-eksholovy-verkhovnoho-sudu-vyprobuvannia-dlia-pravosuddia-bloh-volodymyra-klochkova/>

26. **Кононенко В. П. Використання штучного інтелекту для превентивного виявлення криміналістичних ризиків у сфері підприємництва: міждисциплінарний підхід** [Електронний ресурс] / Валерій Петрович Кононенко, Олександр Володимирович Діденко // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2025. – № 3. — С. 300-318. *Проаналізовано актуальні виклики кримінально-правовій протидії злочинності в сфері підприємництва в умовах цифровізації. Встановлено, що традиційні методи*

правоохоронної діяльності недостатньо ефективні для попередження нових форм економічних правопорушень. Обґрунтовано доцільності впровадження інструментів штучного інтелекту (ШІ) у кримінально-правову практику для виявлення кримінологічних ризиків. Поняття "превентивне виявлення кримінологічних ризиків у підприємстві" визначено як системний процес виявлення, аналізу й оцінки потенційно загрозливих правових, економічних і фактичних умов у діяльності суб'єктів господарювання, що можуть свідчити про ризик учинення кримінальних правопорушень, з метою своєчасного попередження, локалізації або нейтралізації в межах кримінально-правового реагування. Наголошено, що впровадження інноваційних цифрових технологій у кримінально-правову політику має базуватися на засадах правової визначеності, алгоритмічної прозорості та недопущенні порушення прав людини. Запропоновано напрями вдосконалення нормативного регулювання та створення правового режиму для аналітичної інформації, сформованої із застосуванням ШІ. Текст: [https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32\(3\)\\_2025-300-318.pdf](https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32(3)_2025-300-318.pdf)

27. **Куліцька Н. В. Особливості допиту конфідентів: прогалини нормативно-правового регулювання та аналіз зарубіжного досвіду** [Електронний ресурс] / Наталя Володимирівна Куліцька // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2025. – № 3. — С. 319-337. Проаналізовано практику зарубіжних країн щодо допиту інформаторів та агентів, а саме щодо можливості допиту замість них працівників поліції, які одержували таку інформацію. Досліджено норми законодавства Сполучених Штатів Америки (США), Федеральної Республіки Німеччина (ФРН), Бельгії, Словенії, Греції, Кіпру та інших країн, які визнають доказом показання поліцейських щодо інформації, одержаної від конфідентів, та надають право не викликати таємних свідків для допиту в суд. Висвітлено діючий в Україні спосіб допиту осіб, які конфіденційно співпрацюють із правоохоронними органами під вигаданими даними, та вказано на проблеми, які виникають під час проведення такого допиту. Рекомендовано внесення законодавчих змін щодо

можливості допиту працівників правоохоронних органів замість осіб, від яких вони конфіденційно отримували інформацію або ж яких вони залучали до проведення негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД). Окрім того, запропоновано запровадити механізм допиту конфідентів під їх дійсними даними лише за згодою таких осіб, а в разі її відсутності проводити допит лише із зазначенням вигаданих даних особи та за умови, що такий допит є єдиним джерелом доказу в кримінальному провадженні. Текст: [https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32\(3\)\\_2025-319-337.pdf](https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32(3)_2025-319-337.pdf)

28. **Кучер І. О. Кримінальні процесуальні відносини щодо співробітництва із Міжнародним кримінальним судом: окремі питання визначення поняття та класифікації** [Електронний ресурс] / І. О. Кучер // Право і сусп-во. – 2025. – № 4, т. 1. – С. 228-235. Досліджено теоретичні засади кримінальних процесуальних відносин, що виникають у процесі співробітництва України з Міжнародним кримінальним судом (МКС). Зазначено, що ратифікація Верховною Радою України (ВР України) 21 серпня 2024 року Римського статуту МКС та подальша його імплементация істотно змінила національний кримінальний процес, уможлививши виникнення нових за складом і змістом кримінальних процесуальних відносин. Проаналізовано кримінальні процесуальні відносини, що виникають в ході взаємодії з МКС, та запропоновано класифікацію таких правовідносин за низкою критеріїв, що має значення для поглиблення наукового розуміння природи кожного виду таких правовідносин. Текст: [http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4\\_2025/part\\_1/35.pdf](http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/4_2025/part_1/35.pdf)

29. **Липчанський М. Росіяни викрадають культурні цінності України – ГУР** [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 8 жовт. — Електрон. дані. Вказано, що Головне управління розвідки України на порталі "War&Sanctions" у розділі "Викрадена спадщина" оприлюднила дані про 178 цінностей, викрадених російськими окупантами на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). За даними розвідників російські окупанти: викрали понад 140

артефактів під час незаконних археологічних розкопок у Криму - на об'єктах: Південне передмістя Херсонесу Таврійського, городище Кадиківське (римський табір) та пам'ятці візантійської архітектури Церква Іоанна Предтечі; у 2023 р. вивезли 37 експонатів із Національного історико-археологічного музею "Кам'яна Могила" до музею "Херсонес Таврійський" під виглядом "тимчасової виставки" "Духовний світ предків у петрогліфах Кам'яної Могили". У ГУР наголосили, що, привласнюючи українську культуру та історію, РФ намагається стерти українську національну ідентичність, легалізувати агресію та окупацію; документування злочинів - це перший крок на шляху до притягнення до відповідальності всіх причетних у таких злочинах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821964-rosiiany-vykradauit-kulturni-tsinnosti-ukrainy-hur>

30. **Літвин І. В полоні РФ загинули близько 169 військових – ОБСЄ** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 26 верес. — Електрон. дані. Як зазначено у звіті ОБСЄ, практика РФ поводження з українськими військовополоненими, що має масовий і системний характер, супроводжується послідовними та навмисними діями, спрямованими проти захисників України, може становити воєнний злочин "незаконне поводження з військовополоненими" та злочин проти людяності з порушенням основоположних норм міжнародного права. У звіті вказано, що з лютого 2022 р. щонайменше 13 500 військовослужбовців ЗСУ було затримано; з них приблизно 169 загинули в полоні через тортури та жорстоке поводження; майже 6800 звільнено та репатрійовано; приблизно 6300 залишаються під вартою. Наведено перелік численних грубих порушень міжнародного гуманітарного права та прав людини, серед яких: катування, сексуальне насильство; свавільні страти та вбивства українських військовополонених, зокрема після здачі в полон; умисне ненадання належного харчування, медичної допомоги та базових умов утримання; використання військовополонених для пропаганди, примусу до співпраці

тощо. Як заявили в МЗС України, додатковим свідченням відповідальності РФ за ці злочини є її відмова співпрацювати з місією незалежних експертів ОБСЄ, а також, що висновки Звіту можуть бути використані у рамках національних і міжнародних механізмів притягнення до відповідальності воєнних злочинців держави-агресорки. Текст:

[https://ua.korrespondent.net/ukraine/4818997-v-poloni-rf-zahynuly-blyzko-169-viiskovykh-obsie?\\_gl=1\\*pp85hz\\*\\_gcl\\_au\\*MjExNzgWmzQ2OS4xNzU1MTczOTg3\\*\\_ga\\*MTQ0ODc1MjAyMC4xNzIwNDY2NDU5\\*\\_ga\\_HCSJ3J3LKX\\*czE3NTg5MTE5NTckbzczMyRnMSR0MTc1ODkxMzAyMiRqNjAkbDAkaDYxNDQzMdG1Nw](https://ua.korrespondent.net/ukraine/4818997-v-poloni-rf-zahynuly-blyzko-169-viiskovykh-obsie?_gl=1*pp85hz*_gcl_au*MjExNzgWmzQ2OS4xNzU1MTczOTg3*_ga*MTQ0ODc1MjAyMC4xNzIwNDY2NDU5*_ga_HCSJ3J3LKX*czE3NTg5MTE5NTckbzczMyRnMSR0MTc1ODkxMzAyMiRqNjAkbDAkaDYxNDQzMdG1Nw)

31. Луцак С. Г. Зарубіжні практики протидії корупційним злочинам, що вчиняються поліцейськими [Електронний ресурс] / С. Г. Луцак // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. – С. 150-156. Висвітлено зарубіжні практики протидії корупційним злочинам, що вчиняються поліцейськими. Зазначено, що зарубіжний досвід демонструє, що ефективне забезпечення захисту системи поліції від корупційних злочинів ґрунтується на впровадженні комплексу інституційних, правових та освітньо-превентивних заходів. Серед основних механізмів, що застосовуються в інших країнах, виокремлено: прийняття єдиних стандартів протидії корупції в органах поліції, які регулюють як етичну поведінку персоналу, так і процедури внутрішнього контролю; чітке нормативне визначення дозволених видів діяльності для поліцейських з метою уникнення конфлікту інтересів та зловживань службовими повноваженнями; посилення кримінальної відповідальності за вчинення корупційних злочинів у поєднанні з підвищенням рівня матеріального та соціального забезпечення працівників поліції, що формує умови для їх доброчесної поведінки; впровадження спеціалізованих навчальних курсів і тренінгів у системі професійної підготовки, зокрема з питань антикорупційної етики, реагування на провокації, повідомлення про факти правопорушень серед колег. Вказано, що у більшості країн Європейського

Союзу (ЄС) протягом останніх років сформувалася тенденція до уніфікації антикорупційних ініціатив, які передбачають прозору підзвітність поліції, створення незалежних органів розслідування та активне залучення громадських інституцій. Обгрунтовано доцільність імплементації в українську практику окремих елементів антикорупційної політики, апробованих у таких країнах, як Велика Британія, Німеччина, Польща, Словаччина, Сполучені Штати Америки (США), Франція. Текст: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2025/2/27.pdf>

32. **Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Актуальні проблеми кримінального права і процесу та шляхи їх вирішення"** : присвяч. наук. шк. д-ра юрид. наук, проф., проф. Каф. кримін. права та процесу Нікітіна Юрія Вікторовича з нагоди його 70-річчя : [Ірпінь, 12 груд. 2024 р.] / [уклад. Н. А. Сперкач ; за заг. ред. Г. В. Дідківської]. — Вінниця : Нілан-ЛТД, 2025. — 223 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A839364** *Зі змісту : Заходи запобігання кіберзлочинності в кримінологічній теорії: сучасний стан та напрями вдосконалення / Н. А. Сперкач, М. О. Сперкач. — С. 12-19; Запобігання кримінальним правопорушенням серед неповнолітніх в умовах воєнного стану / С. С. Бак, С. В. Клімчук. — С. 20-23; Актуальність об'єднання всіх кримінальних правопорушень в один розділ Кримінального кодексу України / Ю. О. Білінська, Ю. О. Добровольська. — С. 23-25; Вдосконалення кримінального законодавства для спрощення кваліфікації кримінальних правопорушень і зменшення помилок з урахуванням міжнародного досвіду / А. М. Бондаренко. — С. 29-35; Загальна характеристика (та види) юридичної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень та злочинів / А. В. Гордівський. — С. 35-37; Перспективи розвитку інституту амністії в кримінальному праві України / І. В. Кибиш. — С. 45-47; Юридичний аналіз складу фінансування тероризму в кримінальному законодавстві України / М. Г. Мізецька. — С. 50-55; Проблеми кваліфікації колабораційної діяльності в умовах гібридної війни Російської Федерації проти України / Н. С. Савенко. — С. 63-66; Актуальні питання*

нормотворчості кримінального законодавства / Л. О. Федан. – С. 76-78; Використання міжнародного досвіду при розслідуванні екологічних злочинів / А. М. Лазебний, В. М. Димчуков. – С. 81-83; Розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану. Воєнна криміналістика / Є. В. Депутат. – С. 104-107; Кіберзлочини у сучасному світі: методи розслідування та виклики / А. Р. Єрмоменко. – С. 107-110; Проведення негласних слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану / К. А. Зарудня. – С. 110-112; Методика розслідування злочинів, пов'язаних із порушенням інформаційної безпеки в електронних системах / В. А. Лавренюк. – С. 123-126; Судова почеркознавча експертиза у кримінальних провадженнях про корупційні правопорушення / С. М. Михалевич. – С. 132-136; Вплив воєнного стану на досудове слідство та судову практику в Україні / Д. А. Оліферчук. – С. 136-138; Використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля / В. П. Петрук. – С. 139-142; Особливості доказування злочинів проти життя та здоров'я / І. І. Полохович, А. О. Сторожук. – С. 143-145; Правова регламентація допиту в умовах воєнного стану / Н. Ю. Руденюк. – С. 148-150; Актуальні питання використання знань судової медицини під час розслідування жорстокого поводження з військовополоненими та цивільним населенням / І. Р. Свіриц. – С. 151-154; Особливості кримінальної відповідальності за контрабанду в кримінальному законодавстві КНР / С. В. Камінський. – С. 171-174; Імплементация міжнародних стандартів захисту прав людини в кримінальному процесі України / Л. Р. Лугівська, О. О. Яцишин. – С. 174-178; Проблеми корупції в кримінальному праві, шляхи їх вирішення. Інтеграція європейського законодавства з цього приводу / А. О. Молодець. – С. 179-181; Стандарти доказування в кримінальному провадженні: міжнародні аспекти / Д. Д. Новгородська. – С. 182-185; Роль Міжнародного кримінального суду в розслідуванні воєнних злочинів в Україні: аналіз взаємодії з національними органами / І. Д. Новгородська. – С. 186-188; Використання міжнародного досвіду під час розслідування військових злочинів / Д. О. Скидан. – С. 189-192;

Окремі напрями удосконалення міжнародно-правових механізмів боротьби з відмиванням коштів / А. В. Шуляка. – С. 192-192; Відповідальність за правопорушення у сфері кіберзахисту персональних даних: кейси світових цифрових гігантів і виклики для України / М. Г. Максименцев. – С. 195-200; Зарубіжний досвід у протидії розвитку кібершахрайства / Г. М. Воробей. – С. 200-204; Протидія кіберзлочинності в умовах воєнного стану / К. І. Король. – С. 208-211; Актуальні питання здійснення оперативно-розшукового документування як пошуково-пізнавального процесу / Л. М. Лихошерст. – С. 211-214.

33. **Мись Т. І. Кримінальна відповідальність юридичних осіб у Великій Британії: доктрина ідентифікації та перспективи адаптації в Україні** [Електронний ресурс] / Т. І. Мись // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. – С. 157-161. Проаналізовано особливості інституту кримінальної відповідальності юридичних осіб у Великій Британії в контексті дії доктрини ідентифікації (*identification doctrine*). Окреслено еволюцію підходів британського законодавства до кримінального переслідування корпорацій, починаючи з XIX століття, та особливу увагу приділено чинному законодавству Великої Британії та останнім законодавчим ініціативам, спрямованим на реформування традиційної доктрини ототожнення, що забезпечує більш ефективний контроль за корпоративною злочинністю. Розглянуто можливість імплементції англійського досвіду в українське кримінальне право з урахуванням концептуальних, процедурних та правових відмінностей між двома системами. Текст: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2025/2/28.pdf>

34. **НАБУ і САП викрили прокурора Офісу Генпрокурора та адвокатів на підбурюванні до хабаря** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 9 жовт. – Електрон. дані. Йдеться про викриття Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) спільно із Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП) прокурора Офісу Генерального прокурора (ОГП) та адвокатів, які підбурювали підозрюваного

до надання неправомірної вигоди в розмірі 3,5 млн дол. США, які призначалися нібито для подальшого передання прокурорам САП та суддям Вищого антикорупційного суду (ВАКС) за ухвалення рішення про закриття кримінального провадження, порушеного детективами НАБУ. Наразі тривають невідкладні слідчі дії, спрямовані на встановлення всіх можливих учасників злочинної схеми та документування їхньої протиправної діяльності. Своєю чергою, в ОГП очікують на офіційне надання матеріалів кримінального провадження з боку НАБУ та САП для проведення внутрішньої перевірки згідно з чинним законодавством. Текст: <https://pravo.ua/nabu-i-sap-vykryly-prokurora-ofisu-henprokurora-ta-advokativ-na-pidburiuvanni-do-khabara/>

35. **Обвинувальний акт у "газовій справі" Дубневича легітимізує переслідування нардепа ще до вироку суду, - адвокат** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. Наведено допис у своєму блозі адвоката народного депутата України Ярослава Дубневича Володимира Богатиря, який заявив, що обвинувальний акт у так званій "газовій справі" містить лише оціночні та політичні судження і визначає вину народного депутата ще до вироку суду. Адвокат вказав на низку характерних дефектів доказування, що можуть мати місце за відсутності належної доказової бази, та наголосив, що використання подібних конструкцій трансформує обвинувальний акт у документ, що виконує скоріше оціночну або політичну, ніж процесуальну функцію. Володимир Богатир зауважив, що ця проблема є не локальною, а системною, та зазначив, що лише за умови суворого дотримання вимог Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та міжнародних стандартів доказування, обвинувальний акт може виконувати своє призначення - бути процесуальною основою для об'єктивного та справедливого судового розгляду. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191635/>

36. **Олещук Л. О. Поняття військової службової особи у кримінальному праві України** [Електронний ресурс] / Л. О. Олещук

// Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 8. – С. 213-216. *Розглянуто проблеми визначення змісту ознак поняття військової службової особи у кримінальному праві України. Констатовано, що поняття військової службової особи визначається із використанням двох відомих кримінальному праву визначень: суб'єкта військового кримінального правопорушення - ч. 2 ст. 401 Кримінального кодексу України (КК України) та службової особи - ч. 3 ст. 18 КК України. Виокремлено дві групи ознак службової особи: статусні та функціональні. Вказано, що статусні визначають те, який юридичний факт є передумовою одержання статусу службової (військової службової) особи, а функціональні – який зміст повноважень чи функцій визначає цю особу як службову (військову службову). Текст: [http://lsej.org.ua/8\\_2025/46.pdf](http://lsej.org.ua/8_2025/46.pdf)*

**37. Панасюк В. В. Розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку: алгоритмізація огляду місця події** [Електронний ресурс] / Вікторія Вікторівна Панасюк // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2025. – № 3. — С. 338-357. *Визначено особливості проведення огляду місця події в кримінальних провадженнях про домашнє насильство щодо літніх осіб. Вказано на його значення для встановлення обставин злочину, збирання доказів і формування слідчих версій. Встановлено, що огляд місця події є важливим інструментом виявлення слідів різних форм насильства – фізичного, психологічного, економічного. Проаналізовано характерні ознаки таких слідів, зокрема сліди боротьби, пошкоджене майно, неналежні умови проживання, сліди ізоляції потерпілого, знаряддя вчинення насильства, медичні та фінансові документи. Окреслено особливості тактики огляду місця події у випадках, коли потерпілий через свій вік, фізичний або психологічний стан не може самостійно надати свідчення чи описати подію. Узагальнено слідчі прийоми, які дозволяють забезпечити повноцінну фіксацію доказів, мінімізуючи вплив латентності таких злочинів. Текст:*

[https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32\(3\)\\_2025-338-357.pdf](https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32(3)_2025-338-357.pdf)

**38. Панова С. В. Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють крадіжки, поєднані з проникненням в житло, в умовах війни** [Електронний ресурс] / С. В. Панова // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 8. – С. 217-222. *Здійснено комплексний кримінологічний аналіз осіб, які вчиняють крадіжки, пов'язані з проникненням у житло, в умовах війни. Розглянуто соціально-демографічні, кримінально-правові та морально-психологічні ознаки кримінальних правопорушників, зокрема вплив війни на їхню мотиваційну сферу, моральні орієнтири та поведінкові стереотипи. На основі офіційних статистичних даних і конкретних кримінальних проваджень висвітлено динаміку участі різних соціальних груп у кримінальних правопорушеннях: за статтю, віком, освітою, зайнятістю, а також досліджено рецидивну злочинність. Зазначено, що особи, які скоюють крадіжки з проникненням у житло, психологічно схильні до ескалації насильства, що часто призводить до переходу таких злочинів у грабежі, розбої чи убивства. Виокремлено кілька ключових факторів, що пояснюють появу злочинної поведінки у людей, які в мирний час не мали кримінального минулого.* Текст: [http://lsej.org.ua/8\\_2025/47.pdf](http://lsej.org.ua/8_2025/47.pdf)

**39. Перепелиця С. І. Теоретичні витoki розуміння криміналістичної характеристики колабораційних злочинів** [Електронний ресурс] / Сергій Іванович Перепелиця // Нац. інтереси України. – 2025. – № 9. — С. 635-649. *Узагальнено теоретичні джерела трактування розуміння криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, пов'язаних із колабораційною діяльністю. Встановлено, що криміналістичну характеристику кримінальних правопорушень, пов'язаних із колабораційною діяльністю, слід визначити як засновану на матеріалах судово-слідчої практики інформаційну систему, що є криміналістично значущою для даної категорії суспільно небезпечних діянь і сприяє їх швидкому розслідуванню шляхом побудови слідчих версій, проведення слідчих (розшукових) дій чи інших розшукових заходів. Зазначено, що використання криміналістичної характеристики найбільше важливе на початковому етапі розслідування*

колабораційних злочинів, коли слідчий стикається із дефіцитом вихідної інформації. Наголошено, що за допомогою стійких кореляційних зв'язків окремих елементів криміналістичної характеристики є змога глибше проаналізувати наявні оперативні та слідчі дані, побудувати версії та створити інформаційні моделі щодо події вчинення колабораційних діянь.

Текст: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/28703/28661>

**40. Перунін В. М. Контрольно-наглядова діяльність територіальних підрозділів Бюро економічної безпеки України у сфері запобігання економічним правопорушенням** [Електронний ресурс] / В. М. Перунін // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. – С. 120-124. *Досліджено контрольно-наглядову діяльність територіальних підрозділів Бюро економічної безпеки (БЕБ) у сфері запобігання економічним правопорушенням. Розглянуто адміністративно-правові засади функціонування БЕБ та акцентовано увагу на змісті, завданнях, формах і методах контрольно-наглядової діяльності в умовах європейської інтеграції України. Висвітлено ключові нормативно-правові акти, що регламентують діяльність БЕБ. Розкрито особливості організації контрольно-наглядової діяльності як одного з найефективніших адміністративно-правових інструментів протидії економічним правопорушенням. Окрема увага приділено правовим підставам проведення перевірок, моніторингу, контрольованих закупок і взаємодії з викривачами у процесі виявлення та припинення правопорушень у сфері економіки. Здійснено порівняльний аналіз досвіду функціонування аналогічних органів у європейських країнах. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового забезпечення протидії економічним правопорушенням.* Текст:

<http://nvpppp.in.ua/vip/2025/2/22.pdf>

**41. Погорецький М. А. Верховенство права у кримінальному процесуальному доказуванні: методологія та практика застосування** [Електронний ресурс] / Микола Анатолійович Погорецький // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2025. – № 3. — С. 275-299. *Представлено цілісну*

методологію застосування верховенства права в кримінальному процесуальному доказуванні в умовах воєнного стану та цифровізації. Верховенство права розглянуто як процедурний алгоритм оцінки доказів, реалізований через систему процесуальних фільтрів, що забезпечує законність, перевіреність і достатність сукупності. На цій основі запропоновано "паспорт доказу" та синхронізовано конституційно-процесуальні орієнтири (статті 8, 32 Конституції України) та форму Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) із тестами Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) щодо "якості закону". Здійснено формалізацію системи процесуальних фільтрів як інструменту матеріалізації верховенства права: законність і передбачуваність; цілісність ланцюга збереження; пропорційність; змагальність. Текст: [https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32\(3\)\\_2025-275-299.pdf](https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32(3)_2025-275-299.pdf)

42. **Процюк Ю. О. Організаційні та правові підходи до протидії кіберзлочинності в сучасній Україні та за кордоном** [Електронний ресурс] / Юрій Олександрович Процюк, Олег Андрійович Дегтяр // Нац. інтереси України. – 2025. – № 9. — С. 1022-1032. Досліджено сучасну архітектуру міжнародної протидії кіберзлочинам, у межах якої поєднуються правові, технологічні та фінансові інструменти Будапештської конвенції, її Другого протоколу 2021 р. та прийнятої у 2024 р. універсальної Конвенції Організації Об'єднаних Націй (ООН). З'ясовано ключові розбіжності між євроатлантичним та універсальним підходами, а саме: перший фокусується на процесуальній швидкості й захисті прав людини, другий – на розширенні переліку складів злочинів і наданні державам ширших повноважень щодо перехоплення трафіку. Проаналізовано практичний досвід України, яка інтегрує положення Другого протоколу у власний Кримінальний процесуальний кодекс (КПК), розгортає мережу сертифікованих лабораторій цифрової криміналістики та створює публічну платформу ІСЗ для оперативної маршрутизації інцидентів між CERT-UA, кіберполіцією й

<http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/28732/28690>

43. **Радутний О. Е. Маніфест єднання правничих та ІТ-професій на прикладах використання у кримінально-правовому циклі однорідних практик сучасних інформаційних технологій** [Електронний ресурс] / О. Е. Радутний // Інформація і право. – 2025. – № 2 (53). – С. 72-87. *Розглянуто ознаки, які є спорідненими для сфери права та ІТ, у зв'язку з чим виникають підстави для їх взаємопроникнення та синтезу. Доведено, що інструментарій ІТ, зокрема, системну аналітику, інженерію даних, машинне навчання, аналітику даних, оброблення природної мови тощо, можна використовувати у сфері права за багатьма напрямками (розслідування кримінальних правопорушень, аналіз правової ситуації, побудова карт злочинності, виявлення аномалій, аналіз поточкових даних та патернів кримінальних правопорушень тощо). Обґрунтовано, що ключовими аспектами впровадження зазначеного інструментарію в сферу права мають бути: безпека даних (шифрування чутливої інформації, контроль доступу, аудит дій користувачів, резервне копіювання тощо); інтеграція (об'єднання різних джерел даних, автоматизація обміну інформацією, стандартизація форматів, забезпечення сумісності систем тощо); навчання персоналу (регулярні тренінги, створення інструкцій, технічна підтримка, обмін досвідом тощо). Розглянуто приклади практичного застосування методів і засобів ІТ у сфері права.* Текст: <http://il.ippi.org.ua/article/view/334053>

44. **Рахлін Б. М. Основні напрямки дослідження проблемних питань використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель** [Електронний ресурс] / Борис Михайлович Рахлін // Нац. інтереси України. – 2025. – № 9. — С. 668-678. *Досліджено проблемні питання використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами Національної поліції України (НПУ) під час протидії злочинам у сфері публічних закупівель. Вказано на необхідність*

проведення окремого дослідження на цю тему з метою обґрунтування теоретичних положень і розробки рекомендацій щодо удосконалення правових, організаційних та тактичних засад використання конфіденційної допомоги громадян оперативними підрозділами НПУ. З урахуванням сучасних реалій запропоновано основні напрями подальших теоретичних досліджень з вказаної проблематики. Текст: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/28705/28663>

45. **Рева І. П. Визначення нормативно-правових засад розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 270 Кримінального кодексу України** [Електронний ресурс] / І. П. Рева // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. – С. 162-167. Досліджено законодавчо встановлені вимоги щодо пожежної та техногенної безпеки відповідно до ст. 270 Кримінального кодексу України (КК України). Розглянуто основні поняття, правила й норми, спрямовані на запобігання виникненню пожеж і техногенних загроз. Окреслено проблеми, які ускладнюють розслідування означених злочинів. Наголошено, що аналіз дотримання правил експлуатації будівель, споруд, приміщень й обладнання, а також урахування заходів, ужитих для запобігання пожежам і техногенним надзвичайним ситуаціям, допоможуть слідчому сформувати версії та визначити пріоритетні напрями розслідування. Текст: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2025/2/29.pdf>

46. **Резніченко В. Зеленський заборонив штрафувати міністрів за неявку до Ради: що відомо про ветоаний закон** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 6 жовт. — Електрон. дані. Повідомлено, що Президент України Володимир Зеленський не підписав ухвалений Верховною Радою України (ВР України) законопроект № 11387 про внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України), які передбачають штрафи від 13 до 17 тис. грн для міністрів й інших посадовців за неявку на виклик парламенту без поважної причини. Народний депутат України від партії "Голос" Ярослав Железняк заявив, що

законопроект повернено до ВР України з повним вето. Він також звернув увагу, що автором законопроекту, який спочатку стосувався лише забезпечення поваги до суду, є Голова ВР України Руслан Стефанчук, і пообіцяв, що народні депутати повернуть ці правки до документа в інший спосіб. У пропозиції Президента до закону зазначено, що неявка на виклик народних депутатів не є адміністративним порушенням, а законопроект несе ризики надмірної влади працівників Апарату ВР України у визначенні "поважних причин" ігнорування виклику. Також серед аргументів на користь відхилення законопроекту вказано наявність механізмів контролю Кабінету Міністрів України (КМ України) в інших законах, зокрема депутатських запитів і резолюції недовіри. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/727385-zelenskiy-zaboroniv-shtrafuvati-ministriv-za-neyavku-do-radi-shcho-vidomo-pro-vetovaniy-zakon>

47. **Савін Т. Корупція у військових закупівлях коштувала бюджету України мільярдних збитків: у НАБУ назвали суму** [Електронний ресурс] / Тимур Савін // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 жовт. — Електрон. дані. Як заявив директор Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Семен Кривонос виданню "Українська правда", підрозділ НАБУ, який веде досудові розслідування щодо закупівель і зловживань по лінії Міністерства оборони України (МО України), оцінює потенційний рівень збитків на рівні 12,5 млрд. грн. Зазначено, що Державне бюро розслідувань (ДБР) нещодавно скерувало до суду обвинувальні акти щодо двох колишніх посадовців департаменту державних закупівель і постачання матеріальних ресурсів МО України. За даними слідства, їхні дії завдали державі збитків на понад 2,4 млрд грн: з 2023 р. посадовці уклали 95 договорів на поставку мастильних матеріалів, нафти та дистилатів для військової техніки на понад 19 млрд грн і всупереч вимогам законодавства включили у вартість 2,4 млрд грн податку на додану вартість (ПДВ). Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/726717-korupciya-v-minoboroni-nabu-povidomilo-pro-milyardni-zbitki-dlya-byudzhetu-ukrajini>

48. **Степанченко А. В. Криміналістична характеристика незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги** [Електронний ресурс] / А. В. Степанченко // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 2. – С. 168-176. *Криміналістичну характеристику незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги визначено як інформаційну модель, що складається з таких елементів: предмет посягання, спосіб вчинення кримінального правопорушення, обстановка та слідова картина події, особа правопорушника. Розкрито зміст законів України "Про гуманітарну допомогу" та "Про благодійну діяльність та благодійні організації. Окреслено типові предмети кримінального правопорушення: продовольство, санітарно-гігієнічні засоби, лікарські засоби та медичні вироби, одяг/взуття, технічні засоби, транспортні засоби, паливо та ін. Розглянуто обстановку та способи вчинення означених кримінальних правопорушень та особливості їх розслідування. Текст: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2025/2/30.pdf>*

49. **Федорченко О. С. Проблеми імплементації додаткового протоколу до конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи** [Електронний ресурс] / О. С. Федорченко // Інформація і право. – 2025. – № 2 (53). – С. 183-192. *Проаналізовано міжнародні акти з питань боротьби із нетерпимістю, мовою ненависті та іншими злочинами на ґрунті ненависті, а також нормативно-правову базу України у сфері протидії злочинам на ґрунті ненависті та дискримінації. Розглянуто проблеми застосування норм, що встановлюють відповідальність за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Досліджено досвід окремих зарубіжних країн у частині імплементації Додаткового протоколу до конвенції про кіберзлочинність,*

який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобського характеру, вчинених через комп'ютерні системи. Надано рекомендації щодо імплементації в національне законодавство цього Додаткового протоколу.

Текст: <http://il.ippi.org.ua/article/view/334230>

50. **Хаджирадєва В. Умови нової програми з МВФ можуть бути жорсткими** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. Вказано, що умови війни (тривале протистояння, а не завершення активної фази бойових дій) змусили МВФ і український уряд адаптувати формат співпраці. Наразі обговорюються параметри нової програми, що має виконати Україна, аби отримати гроші. Одним із ключових компонентів нового документа може стати закріплення постійного структурного маяка щодо гарантії незалежності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). Пункт буде визначений як критичний - будь-які спроби політичного впливу або підпорядкування цих органів іншим державним структурам можуть поставити під загрозу подальше фінансування з боку МВФ. Потенційно новими умовами є: перезавантаження митниці, ліквідація норм, що обмежують строки досудового розслідування, відомих як "правки Лозового", реформа держпідприємств із прозорим добором керівників і членів наглядових рад. Деякі з попередніх зобов'язань, які не були виконані у межах чинної програми, будуть перенесені в нову угоду. Планується запровадження інструментів, які сприятимуть збільшенню внутрішніх джерел доходів: ідеться про впровадження елементів Національної стратегії доходів до 2030 р., підготовленої Мінфіном. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4821730-umovy-novoi-prohramy-z-mvf-mozhut-buty-zhorstkymy>

51. **Чекін Д. СБУ затримала агентів ФСБ, які відправляли росіянам "сімки" для ударних дронів** [Електронний ресурс] / Денис Чекін // Дзеркало тижня. – 2025. – 22 верес. — Електрон. дані. Йдеться про

*затримання Службою безпеки України (СБУ) двох російських агентів у Київській області, які за завданням ФСБ переправляли українські SIM-карти для використання в дронах. Зловмисники діяли разом зі спільниками в Європі, куди надсилали мікрочипи для подальшої передачі на заводи з виробництва "шахедів" у Росії. Крім того, вони намагалися вербувати працівників українських мобільних операторів. У підозрюваних вилучили докази співпраці з російськими кураторами, їм інкримінують держзраду, що передбачає довічне ув'язнення. Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/sbu-zatrimala-ahentiv-fsb-jaki-vidpravljali-rosijanam-simki-dlja-udarnikh-droniv.html>*

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади  
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**10 жовтня 2025 року**

**Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.**